

Gebruik figuur 1.

Figuur 1 gaat over de uitval van respondenten in Jemen tijdens de afname van een vragenlijst van elf vragen. In de figuur staat informatie over de gevoeligheid van de vraag en over het bestuur van de regio waarin de respondenten wonen.

- 2p 14
- Leg uit of de uitval van de respondenten verband houdt met de gevoeligheid van de vraag. Gebruik in je uitleg gegevens uit figuur 1.
 - Leg uit of de uitval van de respondenten verband houdt met het bestuur van de regio waarin respondenten wonen. Gebruik in je uitleg gegevens uit figuur 1.

Opgave 3 VN-vredeshandhavers

Bij deze opgave horen tekst 3 en tabel 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Na het sluiten van een vredesverdrag tussen strijdende partijen kan een land aan de Verenigde Naties (VN) vragen om te helpen met het uitvoeren van dat vredesverdrag. Daartoe kan een VN-vredesmissie worden ingezet. VN-vredesmissies vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de VN-Veiligheidsraad en worden uitgevoerd door VN-vredeshandhavers, bijvoorbeeld VN-militairen. Jaarlijks wordt op 29 mei de Internationale Dag van de VN-vredeshandhavers gevierd.

Om te achterhalen of VN-vredesmissies democratie bevorderen hebben politicologen Blair, Di Salvatore en Smidt onderzoek gedaan naar VN-vredesmissies in Afrikaanse landen tijdens of na een burgeroorlog. Zij hebben daarvoor de samenhang tussen de inzet van VN-vredeshandhavers en de sterkte van de democratie in deze landen onderzocht. De onderzoekers hebben naar diverse factoren gekeken, zoals of de vredeshandhavers een uniform of burgerkleding dragen.

Gebruik tekst 3.

Er zijn verschillende globaliseringsprocessen die de macht van staten kunnen aantasten, zoals de groeiende invloed van intergouvernementele organisaties. In tekst 3, over de inzet van VN-vredeshandhavers, is een ander globaliseringsproces is te herkennen.

- 2p 15
- Verklaar vanuit het functionalisme-paradigma dat de VN de VN-vredeshandhavers kan inzetten wanneer dit **andere** globaliseringsproces de macht van een staat aantast. Gebruik in je verklaring:
- een globaliseringsproces dat de macht van staten kan aantasten en informatie uit tekst 3;
 - een aanname van het functionalisme-paradigma en informatie uit tekst 3.

Gebruik tekst 3.

Het Nederlandse buitenlandbeleid wordt gekenmerkt als een beleid van de dominee en de koopman.

- 2p 16 Beredeneer vanuit dit beleid waarom Nederland deelneemt aan de VN-vredesmissies. Gebruik in je redenering:
- een kenmerk van de dominee in het Nederlandse buitenlandbeleid en informatie uit tekst 3;
 - een kenmerk van de koopman in het Nederlandse buitenlandbeleid en informatie uit tekst 3.

Gebruik tekst 3.

- 3p 17 Leg uit dat in de VN-vredesmissies een geïstitutionaliseerde samenwerking te herkennen is. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept institutionalisering en informatie uit tekst 3;
 - de omschrijving van het kernconcept samenwerking en informatie uit tekst 3.

Zie tabel 1.

Politicologen Blair, Di Salvatore en Smidt hebben voor het meten van democratie in een land gebruikgemaakt van een bestaande index voor democratie (V-Dem). In deze index staan indicatoren van democratie, oftewel vereisten voor democratie. Een daarvan is vrije, eerlijke en regelmatige verkiezingen.

- 2p 18 Noem **twee andere** indicatoren van democratie die de onderzoekers gebruikt kunnen hebben.

Gebruik tabel 1.

In tabel 1 staan vier correlaties die de sterkte aangeven van de samenhang tussen VN-vredeshandhavers en een indicator van democratie, namelijk vrije, eerlijke en regelmatige verkiezingen.

- 1p 19 Formuleer een hypothese die door **alle** correlaties in tabel 1 bevestigd wordt. Gebruik in je hypothese de formulering Als ..., dan ...

Gebruik de toelichting van tabel 1.

De onderzoekers benadrukken dat de onderzoeksresultaten correlaties beschrijven. Toch geven de onderzoekers informatie, die volgens hen kan bijdragen aan een causale interpretatie van de correlaties.

Voorwaarden voor causaliteit zijn dat de onafhankelijke variabele correleert met en in tijd voorafgaat aan de afhankelijke variabele.

- 1p 20 Geef aan welke **andere** voorwaarde voor causaliteit te herkennen is in de toelichting op tabel 1. Gebruik in je antwoord informatie uit de toelichting van tabel 1.